

TICHO MEZI NÁMI

*Čtyřicet let soužití.
Šest měsíců ticha.
Poslední šance
všechno napravit.*

ABBIE

GREAVESOVÁ

edice **7** lásky

Maggie a Frank se milovali od prvního okamžiku a jejich společný život byl plný štěstí a radosti, až na velké starosti s dcerou. To ale platilo jen do chvíle, než Frank přestal mluvit. Trvalo to půl roku. Teprve když Frank najde Maggie v bezvědomí vedle prázdného obalu od léků, začíná vyprávět svůj příběh. Není už však na slova pozdě?

„Kniha napsaná s šarmem a silou přímo od srdce. Autorka vytvořila jedinečný a geniální koncept dvou nezvyklých postav. Ticho mezi námi je o lásce, tragédii, rodičovství a o tom, co se stane, když někomu dojdou všechna slova. Báječné.“

- Ronnie Turnerová, Wordpress

„Nezapomenutelný milostný příběh s tajemstvím, které mě upoutalo až do poslední srdcervoucí stránky.“

- Catherine Isaacová, autorka románu
Messy wonderful us

ABBIE GREAVESOVÁ

Ticho mezi námi

ABBIE GREAVESOVÁ

TICHO MEZI NÁMI

Překlad Veronika Kratochvílová

metafora®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

The Silent Treatment © 2020 by Abbie Greaves

Copyright © 2020 Rafferty Writing Ltd

Translation © Veronika Kratochvílová, 2020

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-506-7 (ePub)

ISBN 978-80-7625-505-0 (pdf)

ISBN 978-80-7625-158-8 (print)

*Pro Roberta Wallse,
mého dědečka, který mě naučil číst.
Byl to skutečně ten největší dar ze všech.*

Prolog

Zodstupu to vypadá, že má Maggie vše pod kontrolou. Tablety vykládá na jídelní talíř se svou obvyklou pečlivostí. Vylamuje potažené prášky z blistru snad s ještě větší přesností než obvykle, pomalu ho naklání a užívá si ostrý zvuk, jak jednotlivé tablety dopadají na talíř. Hlavně že něco přeruší to strašlivé ticho.

Když má na talířku před sebou osm tablet, vezme si z kuchyňské linky skleničku vody, které se od oběda ani nedotkla, a naposledy zkontroluje nastavení časovače na troubě. Koupený kuřecí koláč, takže to bude dvacet pět minut. Spousta času na to, aby tu všechno dokončila. Odsune židli a posadí se k jídelnímu stolu zády ke dveřím. Leží před ní hromádka účtů, všechny zaplacené, ale rozházené. Maggie sáhne do kabelky a vytáhne svůj nejcennější dárek, kamenné těžítko vyrobené a speciálně ozdobené jen pro ni. Položí ho na účty.

Nepořádek uklizený. Vytáhne kuličkové pero, jedno z mála z per v zásuvce, která mají náplň a krásně kloužou po papíře. Je nepravděpodobné, že by ji s tímto perem znovu chytila křeč, jako když celý týden psala s obyčejnou propisovačkou. Když dokončuje poslední věty pro Franka, její písmo je krásně úhledné. Má-li

Maggie nějaké pochybnosti, není to téměř vůbec patrné. Možná trochu křivá čárka v souvětí, kdyby se člověk podíval pozorně.

Maggie zavře červený kožený diář a bez dalších okolků si vezme všechny tablety do dlaně, nasype si je do úst, napije se trochu vody a rychle zakloní hlavu v extravagantním gestu polknutí, které se naučila v dospívání a nezbavila se ho ani po téměř půl století.

Zpočátku se nic neděje. Aniž by se pohnula ze své židle, vrátí se k okrajování fazolových lusků, jejichž typické dřevnaté koncečky odhrnuje na okraj prkénka. První vlna uvolnění přichází asi po minutě. Maggie začíná krájet pomaleji, pravá ruka na noži se jí třese.

Jen o pár vteřin později přepadne dopředu. Naštětí je to příliš rychlé na to, aby s tím mohla něco dělat. Hlava jí padá jako vždycky při maratonu francouzských filmů, které mívá Frank připravené na deštivá nedělní odpoledne. Škoda že tu tentokrát není, aby ztlumil její pád.

A tentokrát nemá Maggie šanci se náhle probudit.

Frank ve své studovně upřeně sleduje monitor před sebou. Konec už je na dohled: koně, střelce a pěšáka ovládá počítač v nastavení pro začátečníky, a tak jeho poslední nadějí zůstává královna. Tolik akademických úspěchů, a ještě se mu nepodařilo dostat na druhou úroveň. Dává to zcela nový nádech jeho nejoblíbenějšímu rčení „Vytrvalost je cesta k vítězství“.

Když ho v minulosti Maggie volávala k večeři, býval tak hluboce ponořený do hry, že vůbec neregistroval zvuk jejího hlasu, natož aby vypnul počítač. Jakmile bylo jídlo na talířích, přišla si pro něj, položila mu ruce na ramena a palci ho hladila mezi lopatkami, než se na monitoru nevyhnutelně objevil nápis „mat“. „Příště!“ říkala, aby Franka povzbudila. I když byla pravděpo-

dobnost výhry nevalná, Maggie ho nikdy nesnesla vidět zklamaného.

Dnes ho však nic tak příjemného nevyrušilo. Když se mu do hlavy prodrál zvuk požárního alarmu, Franka spíš překvapilo, že zařízení stále funguje, než že se spustilo. Maggie nikdy nebyla pozornou kuchařkou, tak aspoň teď nebudou muset procházet obřadem testování funkčnosti baterií za pomoci násady od smetáku, jako to každé tři měsíce dělávají. Jejich počáteční společné roky byly poznamenány řadou neslavných kulinařských pokusů: rozpatlaný tvarohový dort v roce '78 (páté nebo šesté rande); betonový skotský tvarohový koláč s malinami v roce '79 (název, který Frankovi vynesl noc v pokoji pro hosty); aféra s gastroenteritidou po narozeninovém večíрку, který se konal v jejich neudržované zadní zahradě (naštěstí se ho účastnili pouze blízcí přátelé ochotní odpouštět). Jakmile odezněly následky, každý z těchto neúspěchů zázračně způsobil, že se Frank do Maggie o to více zamiloval.

Poplach je tak pronikavý a naléhavý, že ho přinutí ukončit hru. Po minutě přemítání, zda už to Maggie řeší, se vyrazil se situací popasovat sám. Kouř ucítil dřív, než ho uviděl. V troubě před ním se něco spálilo. Maggie tam zřejmě něco zapomněla, když si šla na chvilku lehnout, jak to poslední dobou dělávala stále častěji. Jednou rukou vypnul časovač a druhou stáhl z dvířek utěrku, aby s ní rozehnal kouř. Je silnější, než si původně myslel, a ani krásná památeční utěrka z Cornwallu si s ním neporadí. Čerstvý vzduch. Přesně to potřebuje. Až ve chvíli, kdy se vydá otevřít okno, zahlédne Maggie.

Neprozdí ji prázdné plato od léků ani rozlitá sklenice s vodou, ani kousky nakrájené zeleniny rozprostřené kolem jejího zápěstí. Frank náhle ucítí na hrudi obrovskou bolest. Je to pocit, jako by mu někdo podtrhl koberec zpod nohou, jako by na něj padaly stěny

a strop. Když si uvědomí, co Maggie udělala, má pocit, jako by se na něj hroutil celý dům.

Dotkne se jejího zápěstí a doufá, že na něm něco ucítí: chvění, pulz, cukání, cokoliv. Možná ještě není příliš pozdě.

Ruka se mu vznáší nad telefonem. Telefonní hovory mu nikdy moc nešly a Frank chvíli přemýšlí, zda to vůbec zvládne.

„Tísňová linka, dobrý den. Potřebujete záchrannou službu, požární službu, policii nebo pobřežní hlídku?“
Ticho.

„Tísňová linka, dobrý den. Potřebujete záchrannou službu, požární službu, policii nebo pobřežní hlídku?“
Ticho.

„Musím vám připomenout, že pokud voláte na tísňovou linku z legrace, jedná se o trestný čin, a můžete tím ohrozit životy jiných.“

„Zá-zá-záchrannou službu,“ vymáčkne ze sebe Frank právě včas. Hlášky se mu třesou v hrdle a nakonec se téměř neslyšitelně vyderou ven.

„Pane, budete si muset promluvit s operátorem záchranné služby. Přepojuji vás.“

„Záchranná služba. Nahlaste prosím adresu.“

„Digby Crescent 43, Oxford, poštovní směrovací číslo OX2 6TA.“ Frankův hlas zní chraplavě, cize, úplně jinak, než zněl jemu samotnému během několika minulých měsíců.

„Můžete mi sdělit, co přesně se stalo?“

„To moje žena, Maggie. Ona... vzala si moc léků. Svých prášků na spaní.“

„Posíláme vůz. Je při vědomí, pane? Cítíte, jestli má pulz? Znamky dýchání?“

„Já... já nevím. Nejsem si jistý.“

„Pane, máte tušení, zda to bylo úmyslné?“

Ticho.

„Veškeré další informace, které nám v tuto chvíli můžete poskytnout, mohou být velice důležité pro úspěšnost našeho zásahu. Zmínila se vaše žena v poslední době o tom, že by si chtěla ublížit, nebo naznačila něco podobného? Trpěla depresemi?“

„Víte... problém je... My jsme spolu nějakou dobu nemluvili. Chci říct, já na ni nějakou dobu nemluvil... Je to... téměř půl roku.“

JEJÍ MLČENÍ

Kapitola 1

Není nic více znepokojujícího než nemocniční čekárna. Řady plastových židlí s oloupanými a potřhanými koženkovými potahy, tiché hučení automatu na kávu, kolektivní zadržení dechu, když přijde lékař z pohotovosti se zprávami – většinou pro někoho jiného –, jako by bylo vše navrženo tak, aby to člověka udržovalo v napětí. A to ještě dřív, než začnete uvažovat nad tím, proč tam vůbec jste.

Maggie vždy říkala, že trpělivost je *mou* ctností, jako kdyby se dobré vlastnosti v manželství musely rozdělit, podobně jako domácí práce. Vidím ji před sebou, když čeká na zprávu, e-mail nebo hosty, jedno koleno jí na pohovce poskakuje nahoru a dolů, druhé se snažím svou dlaní přidržet, aby se trochu uklidnila. Tolik energie vtěsnané do tak malé osoby. Často jsem uvažoval, jak je možné, že se naprosto nevyčerpá tím, jak se neustále o všechny a všechno strachuje. Nikdy jsem ji nechtěl změnit, jen jsem se chtěl ujistit, že se veškerá ta nervózní energie nezamotá do uzlů, které bych už nedokázal rozvázat ani já. Byl jsem v tomto ohledu úspěšný čtyřicet let. A teď jsme tady. Nikdy není příliš pozdě na to, něco změnit.

Hodiny nad mou hlavou vydaly extra hlasité tiknutí, aby oznámily celou. To, že mě nechávají čekat tak

dlouho, nemůže být dobré znamení. Maggie by to věděla. Po čtyřech desetiletích na pozici zdravotní sestry by si jistě dobře poradila i s vlastní diagnózou. Praxe a neuvěřitelný počet filmů a seriálů z nemocničního prostředí, které sledovala. „Ošklivá tachykardie,“ řekla sebevědomě, když jsme v sobotu večer seděli na pohovce před televizí a sledovali poslední díl. Vzala dálkové ovládání a upravila hlasitost tak, aby byl slyšet i její komentář. „Je hrozné, že je tak mladý muž takhle vážně nemocný... Zdá se, že to jsou vždy podobné městské typy, že? To je asi tím hrozným stresem, který musí každodenně zvládat...“

„Profesor Hobbs?“ Stojí přede mnou lékař a natahuje ke mně ruku.

„Ano, to jsem já,“ odpovím a začínám se zvedat ze židle. Z jeho pečlivě učesaných vlasů a dokonale nablýskaných bot vyzařuje přesnost, pečlivost a pohotovost. Dokonce i jmenovka toho lékaře je připnuta přesně rovnoběžně se spodním švem kapsy na košili. Najednou si silně začnu uvědomovat svůj vlastní vzhled a naprosto zbytečně si alespoň prohrábnu vlasy rukou.

„Jsem doktor Singh, zodpovídám za péči o vaši ženu. Mohl byste jít prosím se mnou?“

Následuji ho skrze dvojité dveře a na jeden okamžik si v naději představuji, že mě bere k Maggie. Místo toho mě zavede do menší kanceláře ve vedlejší chodbě a já cítím, jak poslední naděje na splnění mého zbožného přání mizí. Doktor se posadí za počítač a ukáže mi, abych se posadil na židli naproti němu. Zapne počítač a prochází hromádkou dokumentů úhledně srovaných v rohu stolu. Větrák postavený za ním si pohrává s růžky papírů.

„Omlouvám se. Trochu horko, co? Už aby to skončilo.“

Vzhledem k tomu, jak se potím, je zjevné, že doktorovo vyjádření zdaleka nevystihuje situaci. Nemám sílu pronést ani polovičatý komentář ohledně počasí a místo toho sleduji své boty.

Jeho počítač se probírá k životu, a ukončí tak trapnou situaci. Doktor asi po minutě vydechně. „Pane profesore, půjdu rovnou k věci. Prognóza není dobrá. Když včera vaši ženu přivezli, její centrální nervový systém přestával fungovat. Záchranářům se naštěstí podařilo zabezpečit dýchací cesty, což bylo štěstí, vzhledem k tomu, jak dlouho mohla být v bezvědomí, než jste ji našel. Nicméně je stále příliš brzy na to, abychom věděli, jaké důsledky bude mít nedostatek kyslíku. V tuto chvíli je vaše žena v umělém spánku. Jakmile budeme mít jasnější představu o rozsahu poškození, můžeme se podívat na všechny možnosti, samozřejmě ve spolupráci s vámi...“

Zřejmě očekává, že promluvím. V uplynulém roce jsem byl tolikrát podobně vyzván a ztratil tolik příležitostí, ale signály, které s podobnou výzvou přicházejí, stále rozeznávám – tázavě pozvednuté obočí, nakloněná hlava, netrpělivé odkašlání. Doktor se spokojí s poslední variantou.

„Profesore Hobbsi, chápu, jak složité to pro vás musí být, ale buďte si prosím jistý, že pro vaši ženu děláme vše, co je v našich silách. Během té doby jsou vám k dispozici různé prostředky. Náš tým psychologů má –“

„Nepotřebuju psychologa,“ skočím mu do řeči a můj hlas zní chraplavěji a tišeji, než si pamatuji.

„Ano, dobrá, pane profesore. Souhlasím, že to není pro každého. Z vašich záznamů vidím, že jste již měl doporučení k návštěvě našeho psychologa... Ale nevyužil jste ho.“

Vzhlédne od monitoru a já si sundám brýle. Vytáhnu cíp košile a začnu je leštit, i když si nejsem jistý, že tím

situaci zlepším. Vyhybací taktika, jak tomu vždy říkala Maggie. V tom měla pravdu.

„Podívejte se, není na mně, abych vám říkal, co máte dělat. Nemohu vás nutit, abyste k nim zašel. Jen to mějte na paměti, ano? Pane profesore, jsou tu pro vás a jsou k dispozici nepřetržitě. Podobné situace vidáme častěji, než byste si myslel, a tito lidé jsou k tomu speciálně proškoleni... Důležité je, abyste věděl, že na to nejste sám.“

Jak ironické, protože přesně to jsem – jsem sám. Víc sám než kdykoliv předtím. Dokonce víc sám než v době, než jsem poznal Maggie. Protože jak můžete skutečně vědět, jaké to je, být sám, dokud nepoznáte pocit, že jste s někým a jste kompletní?

„Jak jsem říkal, v této fázi nemůžeme dělat nic jiného než sledovat, jak se bude stav paní Hobbsové vyvíjet. Takže bych vám poradil, abyste jel domů, pokusil se trochu prospat a něco sníst. Nejdříve ale, pokud byste chtěl svou ženu vidět, vás k ní teď můžeme vzít.“

„Ano,“ zamumlal jsem. „Ano, ano, chci ji vidět.“

„Pane profesore, jsem si jistý, že to nemusím zdůrazňovat, ale říkáme to všem příbuzným: vaše žena je ve velmi vážném stavu. Prosím, nenechte se znepokojit tím, jak vypadá. A pokud budete mít jakékoliv obavy, neváhejte a dejte to vědět mně nebo sestře. Zatím jsme paní Hobbsovou nechali na samostatném pokoji, ale všude kolem je spousta zaměstnanců, kdyby nastal jakýkoliv problém.“

Doktor začíná vstávat a já ho rychle následuji, protože moc dobře vím, že mi to poslední dobou trvá trochu déle. Nechci přitahovat jeho pozornost k mým šedesáti sedmi rokům víc, než je potřeba. Vzdávají to dříve, když mají pocit, že jste příliš staří? Nebo když nemáte po svém boku dost truchlících dětí? Kvůli Maggie doufám, že ne.

Následuji doktora z kanceláře ven. Procházíme kolem davů zraněných, chodbou plnou zaparkovaných invalidních vozíků a spěchajících ztrápených zaměstnanců, kteří proplouvají mezi úpornou snahou o oční kontakt ze strany příbuzných. Přemýšlím, které další rodiny dnes prožívají svou nejhorší noční můru. Záhy se objeví kóje oddělené závěsy a doktor nás rychle provede na jednotku intenzivní péče. Je tu řada dveří s paníkovým kováním.

Za jedněmi z nich je Maggie. Poznám to podle toho, jak doktor zpomaluje, kontroluje, jestli si nezapomněl pager, a rozhlédne se doprava a doleva. Chci říct „ne“ a přitisknout mu paže k tělu, aby se nemohl hnout. Ale byl by v tom z dlouhodobého hlediska nějaký rozdíl? Nemůžu se navzdýcky vyhýbat následkům toho, co jsem způsobil, nakonec se tomu musím postavit tváří v tvář. Snažím se co nejlépe si zastrčit a upravit košili a pak si strčím ruce hluboko do kapes, aby se mi tolik netřásl.

Lékař oběma rukama zatlačí na dveře a ozve se tiché cvaknutí. Projde dovnitř, přidrží mi dveře otevřené, ale mám širší ramena, než odhadoval, a tak dojde k trapnému okamžiku, kdy musím projít bokem a sehnout hlavu, i tak se mi ale podaří uhodit se o horní zárubeň. Nějak jsem si nikdy nezvykl na skutečnost, že většinou bývám nejvyšší osobou v místnosti.

Ve slabě osvětlené místnosti je zprvu těžké Maggie vůbec najít. Postel je vyvýšená, obklopená řadou tikajících a pípajících přístrojů. Je těžké uvěřit, že její život teď závisí na přístroji, který vypadá skoro jako odvlhčovač, který musím každé jaro na Maggiin pokyn snést z podkroví do sklepa, aby to tam po zimě vysušil a zbavil zápachu. Přistoupím blíž, a když mé oči přivyknou šeru, cítím, jak se mi dech zadrhne v hrdle. Vyjde ven jako slabé zasténání, což doktora očividně zneklidní.

„Pane profesore, je mi to velice líto –“

„Mohu se jí dotknout?“ Ignoruju jeho omluvu a posunu se blíž k lůžku.

„Ano, to určitě můžete. Jedna ze sester vám brzy vysvětlí, jak tu vše funguje. Proberou s vámi i každodenní péči o paní Hobbsovou. Omluvte mě, nechám vás chvíli o samotě.“

Na okamžik mi to připomíná situaci, jako bychom byli znovu novomanželé a majitel penzionu urychleně opouštěl pokoj, kdybychom na sebe náhodou skočili ještě dřív, než se za námi zavřou dveře. Dal bych cokoli za to, abych se tam teď mohl vrátit – k divoké a impulzivní Maggie. Já byl stydlivý, puritánský, neohrabaný, přesto jí to vždy nějak stačilo.

Maggie je opřená o ty hrozné nemocniční polštáře a vypadá menší. Ruce má položené na pokrývce, upravené jako vždy, ve vystouplé žíle pod tenkou kůží je zapíchnutá kanyla. Vedle postele není žádná židle – zjevně tu nemám zůstat. Jak bych ji tu mohl nechat? Kdyby se probudila, byla by tak vyděšená. Určitě by byla vystrašená touto situací, ale ještě víc tím, že by neměla s kým mluvit, že by se neměla s kým podělit o své postřehy a myšlenky. Víím, že jsem Maggie zklamal. Víím, že během několika posledních měsíců potřebovala mnohem víc než jen neodpovídající ozvučnou desku.

Když se jí dotknu – pomalu, jako bych se snažil nevyplašit sousedovu plachou kočku –, její ruka je teplá. Je to strašně nepřírozený pocit. Dokonce i za nejteplejších letních večerů jsem se mohl vždy spolehnout, že mi po návratu z výletu na kole Maggie položí na čelo chladnou ruku. Celý život jsem sloužil jako rukavice a vracel jí do dlaní teplo a krev. A teď tohle? Vzájemně jsme se potřebovali. Ale víc než to, jeden druhého jsme si vybrali, chtěli jsme se. Nikdo nemá tušení, jak úžasný

pocit to je do chvíle, než se ho o to někdo nebo něco pokusí připravit.

Za mnou se ozve zašustění. Pomalu se otočím, aniž bych Maggie musel pustit. Přišla sestra, a zatímco zapisovala hodnoty z monitorů v zadní části místnosti, modré plastové návleky na jejích botách šustily na lino-leu. Nemám tušení, jak dlouho už tady je, ale všimla si, že se rozhlížím kolem. Mám tušení, že ji možná poslali, aby na mě dohlédla.

„Můžu vám přinést židli, kdybyste chtěl,“ řekne s vřelým a uklidňujícím yorkshirským přízvukem. „Tohle postávání pro vás určitě není příjemné.“ Je zřejmé, že je mladá. Nemůže jí být víc než pětadvacet. Má v sobě stejné kouzlo, jaké vždy mívala Maggie, stejné vnitřní světlo, které vždy rozzářilo celou místnost. Ihned mě to vrátilo o čtyřicet let zpátky, kdy naše první setkání doprovázelo mrhnutí a opilecké pozpěvování koledy Dobrý král Václav.

„Mám ji přinést?“ navrhone a přeruší tak můj výlet do vzpomínek. „Opravdu to není problém.“

„Děkuju, to bych vám byl moc vděčný.“

Během posledních čtyřiaadvaceti hodin jsem se většinou držel, ale při tomto náznaku lidské laskavosti mám najednou pocit, že jsem zralý na zhroucení. Sestra se za chvíli vrací, a dokonce mi židli i rozloží. Najednou se cítím jako čestný host na nejhorším pikniku svého života.

„Jak se jmenujete?“ zeptám se, aniž bych se v šeru obtěžoval dešifrovat její jmenovku a vystavoval se tak riziku, že budu u lože své ženy zírat na hrudník jiné ženy.

„Daisy,“ odpoví. „Jako ta slečna, které dělal řidiče Morgan Freeman.“

Snažím se usmát. Mám pocit, jako by mi námahou praskala celá spodní část tváře.

„Je mi to líto, opravdu mě to moc mrzí,“ řekne Daisy, když si všimne, jak mi koutky úst zase pomalu klesají.

Minutu nebo dvě oba sledujeme Maggie, jak jí pravidelně mechanicky klesá a stoupá hrudník. Rty má mírně pootevřené jako v trvalém stavu rezignace. Nic z toho všeho se jí nepodobá. Kázeň, ticho, péče sester poskytujících podobnou laskavost, jakou Maggie celý život rozvíjela, ale nakonec za ni byla potrestána.

„Můžete na ni mluvit, víte?“ řekne Daisy. „Je tu takové ticho, že lidé mají často strach mluvit nahlas. Ale to musíte překonat. Ať vaše žena slyší váš hlas.“

Ztěžka polknu. Zajímalo by mě, co by asi Daisy řekla, kdyby jen věděla. Zdá se, že je na svůj věk velice moudrá, a jsem si jistý, že ve své práci už viděla pořádnou dávku utrpení. Přesto – mohla by to pochopit?

Zavzpomínám na den, kdy mě hlas zradil poprvé. Byl už jsem tak blízko tomu, abych přiznal, co jsem udělal. Důsledky jsem viděl před sebou a můj pocit viny byl tak silný, tak ohromující. Věděl jsem, že to Maggie musím říct. Měl jsem ta slova na jazyku, nebo jsem si to alespoň myslel. Připravil jsem se a po špičkách stoupal po schodech do naší ložnice.

Když jsem vyšel zpoza rohu a v pološeru ji spatřil, jak se snaží posadit a natáhnout se pro skleničku vody na stolku vedle postele, pouhý stín ženy, jíž bývala, věděl jsem, že nemohu riskovat a zranit ji ještě víc, než už je. Sotva se držela; nemohl jsem jí přinést další špatné zprávy. Nemohl jsem jí říct to, co jsem musel. Ne, pokud by to znamenalo, že mě opustí. Každý den, kdy jsem nemohl mluvit, jsem v tichu žil s tímtež pocitem viny, se stejnou zničující hanbou. Dusil jsem sám sebe, ale všechno bylo nějak lepší než představa, že bych Maggie řekl, co jsem udělal, a ztratil ji tak navždy.

Daisy si odkašle, aby mě přivedla zpět do místnosti. „Nejsem doktor, nechápejte mě špatně, ale můžu vám říct, co jsem viděla. Známý hlas někdy pomůže mnohem víc, než to dokážou všechny tyhle hadičky. Pacien-

ti slyší. Připomíná jim to dobré věci, kvůli kterým stojí za to se probudit. Urychluje to zotavení, víte?“

Nevím, ale i tak přikývnu. Vidím, jak moc jí na Maggie záleží, i když by moje žena mohla být jen dalším jménem na dlouhém seznamu pacientů. Daisy má mohutné ruce s dlouhými, silnými prsty, ty ale velice něžně rovnají látku, která se Maggie pod hadičkami shrnula u krku. Víím, že to je přesně to gesto, jaké by Maggie ocenila.

„Můžete jí vyprávět, co je u vás nového,“ vyzve ho Daisy. „Po takovém dni jí toho máte beztak asi hodně co říct. Nebo možná něco, co máte na mysli a chtěl byste jí to povědět.“

„Přesně něco takového mám.“ Můj pokus o to, znít lehkovážně, dopadne přesně tak, jak se cítím – rozpačitě a nuceně.

„Promiňte? Neslyšela jsem vás. Mluvíte moc potichu,“ řekne Daisy, zapíše poslední hodnotu z monitoru vedle Maggie a zaklapne notes.

„Omlouvám se – ano, je tu něco, co jí musím říct. Něco důležitého. Nevím, proč jsem jí to neřekl už dřív.“

Tohle zdaleka nevystihuje situaci, ale i tak mě to zdrtí. Pevně si přitisknu pěst na rty a přinutím se podívat na Maggie. Jak to, že jsem si nikdy neuvědomil, jak se stala droboučkou a křehkou? Drobná byla vždycky – o dobrých třicet centimetrů menší než já. První zimu, kdy jsme žili společně, jsem nedokázal pochopit, kolik vrstev svetrů na svou drobnou postavu potřebovala navléknout, jen aby mohla normálně fungovat v našem pronajatém bytě. Pochybné ústřední topení moc nepomáhalo a Maggie poskakovala z jedné nohy na druhou jako instruktor aerobiku, zatímco já mačkal všechny vypínače na kotli. Brzy jsem zjistil, že své vlastní teplo přinášela do všech míst, kam vkročila.

„Teď není čas být na sebe tvrdý. Usnadněte Maggie návrat. Ale nesmíte toho na ni navalit moc najednou –

nechcete ji vyděsit. Určitě ne hned na začátku. Zkuste mluvit pozitivně. Připomeňte jí, že je milována. Vyprávějte jí o všech těch příležitostech, kdy jste jí to ukázal.“

Na tváři se mi musela obrazit panika, protože mi Daisy položí ruku na rameno a jemně přitlačí, jako kdyby na něm chtěla uhladit látku.

„Nepřemýšlejte nad tím tolik. Jen na ni mluvte. Ne-
nechte si tenhle čas utéct.“

Kapitola 2

První den tam nezůstanu moc dlouho. V okamžiku, kdy Daisy odejde, cítím, jak se navzdory nejlepšímu záměru vrací má odměřenost. Jediný, kdo se skrz ni kdy byl schopný dostat, byla Maggie: přes svědomitou neohrabanost, dobře míněnou poznámku pronesenou vždy příliš pozdě, mou neschopnost uvolnit se před novými lidmi. Za všechny naše společné roky mi nikdy Maggie nepřipadala tak cizí jako tady; drobounká, s tváří lemovanou hadičkami, zmenšená na pouhé pravidelné pípání a zápisy měření v tabulce.

Musím jí toho říct tolik, že vůbec nevím, odkud začít. Nemůžu začít s důvodem, proč jsem přestal mluvit. Ne poté, co mi Daisy řekla, že musím začít zlehka, abych Maggie přivedl zpět. Mluvení nikdy nebylo mou silnou stránkou. „Rozhodně ne muž mnoha slov,“ napsal můj učitel do kolonky s popisem povahy na přihlášce na univerzitu. Moje vlastní matka mě kamarádům, přátelům a příbuzným popisovala slovy „takový tišší“, dokonce to vyprávěla i pedikérce, která za ní každou čtvrtou neděli v měsíci dojížděla s pilníkem v ruce. Dojde mi, že v tuto chvíli jsem tu potřeba asi tak jako deštník v hurikánu. Nejsem si jistý, jestli to nakonec vůbec dokážu.

Čekám na autobus, který jezdí přímo do nemocnice. Takové utrpení na kolech. Nikdo v autobuse s nikým nenavazuje oční kontakt, zřejmě by nás to zničilo – trpící a ti sledující utrpení se ukazují v groteskních, nedůstojných detailech. A co ti, kteří to utrpení způsobili? Pochybuji, že bych byl vítán. Najdu si místo u okna a na sedadlo vedle sebe si položím tašku.

Na semaforech pár postávající na chodníku téměř nestihl přejít na zelenou; objímali se v pase a očima se soustředili jen jeden na druhého, hluboce zabráni do rozhovoru. Za námi rodina se dvěma dětmi a roz dováděným labradorem nakládá věci do kufru otlučeného auta; před námi jede na kolech vedle sebe skupina tří studentů a nezajímá je fronta rozzlobených troubících řidičů v autech. Nikdy jsem se necítil tak strašně osamělý. Nemělo mě manželství, naše manželství, před tímhle chránit?

Dnes je dusné horko. Tedy ne že bych ho cítil v Maggiině uměle chlazené místnosti. Když vystoupím z autobusu a dojdou krátkou cestou domů, mám pocit, jako by na mě silně foukaly stovky fénů suchý vzduch, a přemýšlím, zda se ještě vůbec někdy bude zdát cokoliv pohodlné a příjemné. Po několika marných pokusech se nejistými prsty trefím klíčem do zámku. Poslední sluneční paprsky tohoto pozdně srpnového odpoledne ozařují chodbu, zrnka prachu tančí ve světle směrem k místu činu. *Jejího, nebo mého?* ptám se sám sebe, když stoupám po schodech.

Nedokážu se vrátit do kuchyně, ještě ne. Aniž bych rozsvěcel, zamířím rovnou do ložnice. Do *naší* ložnice. Sotva si vzpomenu, kdy jsem naposledy mluvil v množném čísle. Co bych dal za to, aby tu byla zpátky, na své straně postele. Ve skutečnosti měla vlastně obě strany postele. Nikdy mě nenapadlo, kolik místa může tak drobný člověk potřebovat. Celé noci se kroutila jako

chobotnice, dokud jsem nebyl vytlačený až na krajíček matrace a nezůstal mi jen růžek přikrývky. Bože, nikdy bych neřekl, že mi to může chybět.

Prsty přejíždím po stohu knih, které jsem nashromáždil na jejím nočním stolku – některé z charitativních obchodů, tenká knížečka „Manželka“, kterou jsem jí před roky koupil k Vánocům, kniha z knihovny v plastovém obalu, která už měla být dávno vrácena. Poté, co před třemi lety odešla do důchodu, se rozhodla, že půjde pracovat jako dobrovolník do knihovny v Summertownu, která měla být uzavřena. „Ze solidarity!“ řekla, když mi své rozhodnutí sdělila. Nebyl jsem si jistý, jestli myslela ze solidarity ke knihám, nebo k přepracovaným zaměstnancům, kteří toho měli nad hlavu už předtím, než jim vláda začala hrozit dalšími škrty. Ať tak či onak, zabavilo ji to na jeden rok, než jsem odešel do důchodu i já. Milovala to tam – lidi i klid. Když se to ale všechno seběhlo, vzdala se toho. Předpokládám, že člověk nemůže pomáhat ostatním, dokud neumí pomoci sám sobě.

V posledních letech špatně spala. Stále se snažila číst, ale když jsem se k ní naklonil, abych ji políbil za ucho nebo pohladil po vnitřní straně paže, jak to má ráda, viděl jsem, že je pořád na stejné stránce a dívá se někam do dálky. O tom, kdy se zhasne, rozhoduji já, ale vím moc dobře, že ani jeden z nás neusne lehce. Místo toho jí kreslím prsty vzorce na jemnou kůži kolem páteře, kterou nezakrývá horní část jejího pyžama. Vrací mě to zpět k našim prvním společným schůzkám, kdy jsem byl příliš vystrašený, abych jí řekl, že ji miluju, a tak jsem jí to místo toho psal prstem na záda. Kompromis zbabělce zprostředkovaný třesoucí se rukou.

Skopnu si boty a natáhnu se na pokrývku. Tak zoufale toužím po tom znovu se jí dotknout, všemi možnými způsoby jí říct, jak moc ji miluju. Když usínám, jediné,